



Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

10.05.2023

Programma Nr. 5-03/4/2023

**ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguves darbu
paplašināšanai nekustamajos īpašumos “Jaunpurgaiļi”, “Birztales” un “Purgaiļi”
Grundzāles pagastā, Smiltenes novadā**

Derīga līdz 2028. gada 10. maijam

Programma izdota SIA “*MENERGO MEŽS*” (reģ. Nr. 40103867037), Atmodas iela 9 – 8, Inčukalns, Inčukalna pagasts, Siguldas novads, LV-2141, e-pasts: menergomez@inbox.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta 1.¹ daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV. nodaļas prasībām, pamatojoties uz Ierosinātājas 2023. gada 12. janvāra iesniegumu “*Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu*”, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) veikšanai un iesniegti IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) materiāli, kā arī ņemot vērā sabiedrības izteikto viedokli par paredzēto darbību. Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguves darbu paplašināšana (turpmāk – Paredzētā darbība) nekustamā īpašuma “*Jaunpurgaiļi*” (kadastra Nr. 9458 009 0058) zemes vienība ar kadastra apz. 9458 009 0058, nekustamā īpašuma “*Birztales*” (kadastra Nr. 9458 009 0036) zemes vienība ar kadastra apz. 9458 009 0036 un nekustamā īpašuma “*Purgaiļi*” (kadastra Nr. 9458 009 0010) zemes vienības ar kadastra apz. 9458 009 0009 un 9458 009 0010 Grundzāles pagastā, Smiltenes novadā (turpmāk – Darbības vieta).
2. Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvalde¹ (turpmāk – Dienests) ar 2021. gada 21. maija lēmumu “*Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. VI21SI0052*” (turpmāk – Lēmums Nr. VI21SI0052) piemēroja IVN procedūru

¹ Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojis-verienigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņēma Atļauju pārvalde.

Ierosinātājas paredzētajai darbībai – derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguves darbu turpināšanai atradnes “Dzeņi” iecirknī “Jaunpurgaiļi” (kadastra Nr. 94580090058) 9,855 ha platībā.

3. Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) ar 2022. gada 26. aprīļa Lēmumu Nr. 5-02-1/14/2022 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu un apvienošanu” piemēroja IVN procedūru derīgo izrakteņu (dolomīta) ieguvei nekustamā īpašuma “Birztales” (kadastra Nr. 9458 009 0036) zemes vienībā ar kadastra apz. 9458 009 0036 un nekustamā īpašuma “Purgaiļi” (kadastra Nr. 9458 009 0010) zemes vienībās ar kadastra apz. 9458 009 0009 un 9458 009 0010, Grundzāles pagastā, Smiltenes novadā un noteica, ka – IVN veicams apvienotā procedūrā ar Ierosinātājas paredzēto darbību, kurai IVN procedūra piemērota ar Dienesta Lēmumu Nr. VI21SI0052, kurā apvienojama sākotnējā sabiedriskā apspriešana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un tā sabiedriskā apspriešana.
4. Saskaņā ar Ierosinātājas sniegto informāciju kopējā īpašumu platība ir ~ 100,72 ha. Atbilstoši Ierosinātājas 2022. gada 28. marta iesniegumam “Par ietekmes uz vidi novērtējuma izpētes teritorijas paplašināšanu” pievienotajam kartogrāfiskajam materiālam secināms, ka īpašuma “Jaunpurgaiļi” zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9458 009 0058 derīgo izrakteņu ieguve jau ir veikta. Iesniedzēja attiecībā uz ieguves tehnoloģijām kā alternatīvu spridzināšanai ir norādījusi dolomītu atdalīšanu no slāņa izmantojot hidraulisko āmuru.
5. Darbības vietā iekļautie nekustamie īpašumi robežojās. Kopējā derīgo izrakteņu ieguves platība sasniegs ~ 95,37 ha. Derīgo izrakteņu ieguvi plānots veikt ar atklāto derīgo izrakteņu izstrādes paņēmieni divās kāplēs (pirmā kāple segkārtā, otrā dolomīta izstrāde), pazeminot pazemes ūdeņu līmeni zem izstrādājamās kāples pamatnes. Plānotais vidējais ieguves dziļums ~ 6 – 8 m. Atsūkņētos ūdeņus pēc to attīrīšanas vairākpakāpju nostādinātājdiķos paredzēts novadīt Vecpalsas upē. Paredzētās darbības ietvaros plānota iegūtā materiāla drupināšana un šķirošana (sijāšana). Gadā plānots iegūt 42 000 m³ dolomīta vai sagatavot 80 000 m³ šķembu materiāla. Iegūtā materiāla izvešana plānota esošo piebraucamo ceļu, tālāk tas tiks transportētas pa valsts vietējās nozīmes autoceļiem: V247 “Mēri–Grundzāle–Vizla” (turpmāk - Autoceļš V247) līdz valsts galvenajam autoceļam A2 “Rīga–Sigulda–Igaunijas robeža” (turpmāk - Autoceļš A2), vai pa autoceļu V-249 “Lankaskalna–Vidaga” (turpmāk - Autoceļš V249) un V-248 “Cergaiļi–Palsmane–Ūdrupe” (turpmāk - Autoceļš V248).
6. Atbilstoši Smiltenes novada teritorijas plānojumā² iekļautajai informācijai (Smiltenes novada Grundzāles pagasta funkcionāla zonējuma karte) Darbības vieta, izņemot īpašumu “Birztales”, atrodas Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R2), kurā viens no galvenajiem atļautajiem izmantošanas veidiem ir derīgo izrakteņu ieguve (saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 567. punktā iekļauto informāciju). Īpašumu “Birztales” atrodas Mežu teritorijā (M) un Lauksaimniecības teritorijā (L), kur derīgo izrakteņu ieguve, veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu, noteikta kā papildus izmantošana (attieciņi Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 651. un 680. punkts).
7. Darbības vietas apkaimē (līdz ~ 300 m) atrodas vairākas viensētas “Spaliņi”, “Dārznieki”, “Dziļumi”, kā arī viesu māja “Purgaiļi”.
8. Apmēram 1 km attālumā no Darbības vietas atrodas dolomīta atradnes “Dzeņi” divi iecirkņi: “Kalna Kades – 1” (9,98 ha platībā) un “Kalna Kades – 2” (22,76 ha platībā), kuros derīgo izrakteņu ieguve vēl nav uzsākta. Dolomīta ieguvei šajos iecirkņos ir veikts IVN, Birojs 2018. gada 26. jūnijā sniedza atzinumu Nr.5-04/7 “Par ietekmes uz vidi

² Tīmekļvietne https://geolatvija.lv/geo/tapiss#document_17176 skatīta 09.05.2023.

novērtējuma ziņojumu dolomīta ieguvei atradnes “Dzeņi” iecirkņos “Kalna Kades-1” un “Kalna Kades -2” Smiltenes novada Grundzāles pagastā”³.

9. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu “Ozols” Darbības vietā un tās tiešā tuvumā neatrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorijā (*Natura 2000*) vai mikroliegumi. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*), dabas liegums “Rauza”, atrodas aptuveni 2,3 km attālumā uz DR no Darbības vietas. Paredzētās darbības vieta atrodas tiešā tuvumā Vecpalsas upei, kurā reģistrēts Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājams biotops (turpmāk - ES biotops) 3260 - upju straujteses un dabiski upju posmi un netālu atrodas arī ES biotopi 7110* - aktīvi augstie purvi un 91D0* - purvaini meži, kas ir ar nemainīgu hidroloģisko režīmu saistīti biotopi.
10. Pēc karjeru slēgšanas, derīgo izrakteņu teritoriju paredzēts rekultivēt par ūdenskrātuvi.
11. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedrisko apspriešana (turpmāk - Sākotnējā apspriešana) veikta laika posmā no 2022. gada 16. septembra līdz 2023. gada 10. janvārim (laika posmos no 2022. gada 16. septembra līdz 2023. gada 10. janvārim (turpmāk - Sākotnējā apspriešana [1]), no 2022. gada 16. septembra līdz 2022. gada 17. oktobrim (turpmāk - Sākotnējā apspriešana [2]), no 2022. gada 11. decembra līdz 2023. gada 10. janvārim (turpmāk - Sākotnējā apspriešana [3])). Paziņojumi par Paredzēto darbību, Sākotnējo apspriešanu un tās ietvaros plānoto sanāksmi tika publicēti Smiltenes novada pašvaldības bezmaksas izdevuma “*Smiltenes Novada Pašvaldības Vēstis*” 2022. gada 15. septembra izdevumā Nr. 9 (128)⁴, 2022. gada 10. novembra izdevumā Nr. 11 (130)⁵ un 2022. gada 15. decembra izdevumā Nr. 12 (131)⁶ un ievietoti tīmekļvietnēs – www.smiltene.lv, www.purgaili.lv un www.vpvb.gov.lv. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties Sākotnējās apspriešanas laikā tīmekļvietnē www.purgaili.lv, Smiltenes pašvaldības interneta vietnē <https://smiltenesnovads.lv>.
12. Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 20. pantu sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika neklātienēs formā (attālināti) no 2022. gada 26. novembra līdz 30. novembrim. Tiešsaistes videokonference Sākotnējā apspriešana [1] un Sākotnējā apspriešana [2] ietvaros nenotika un Ierosinātāja informēja, ka rīkos atkārtotu Sākotnējo apspriešanu. Sākotnējā apspriešanas [3] sanāksme norisinājās attālināti, atbilstoši Covid-19 likuma 20. panta trešajā daļā noteiktajam, no 2022. gada 19. decembra līdz 23. decembrim, tiešsaistes videokonference notika attālināti tiešsaistes platformā 2022. gada 21. decembrī plkst. 17.00. Sanāksmei varēja pieslēgties izmantojot Ierosinātājas tīmekļvietnē publicēto tīmekļa saiti. Sākotnējās apspriešanas laikā interesentiem bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes rakstot uz e-pasta adresi inga.gavena@gmail.com.
13. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā tika saņemti sabiedrības viedokļi un jautājumi par Paredzēto darbību, kas arī galvenokārt saistīti ar Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz Darbības vietai tuvumā esošajām dabas vērtībām, hidroloģisko režīmu, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojā tika saņemts

³ Atzinums pieejams tīmekļvietnē: <https://www.vpvb.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/dolomita-ieguve-derigo-izraktenu-atradne-dzeni-iecirkni-kalna-kades-1-un-kalna-kades-2-smiltenes-novada-grundzales-pagasta>.

⁴<https://smiltenesnovads.lv/pasvaldiba/par-pasvaldibu/domes-vestis/> (skatīts 05.04.2023.). Ierosinātāja informēja Biroju, ka tehnisku iemeslu dēļ atcelta tiešsaistes sākotnējā sabiedriskā apspriešana sanāksme un Sākotnējā apspriešana tiks atkārtota.

⁵ https://smiltenesnovads.lv/wp-content/uploads/2022/09/Smiltene_09_2022.pdf (skatīts 05.04.2023.).

⁶ https://smiltenesnovads.lv/wp-content/uploads/Domes_Vestis/2022/Smiltene_12_2022.pdf (skatīts 05.04.2023.).

vairāku privātpersonu iesniegumi ar iebildumiem par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanākumi un ar tajā ietvertajiem iebildumiem par Sākotnējās apspriešanas norisi.

14. Pamatojoties uz sūdzībās pausto, saskaņā ar Novērtējuma likuma 26. panta pirmo un otro daļu Birojā tika uzsākta Ierosinātājas Paredzētā darbības IVN Sākotnējā apspriešanā veikto sabiedrības informēšanas pasākumu un līdzdalības nodrošinājuma izvērtēšana. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 14¹. pantā noteikto *“Paredzētās darbības ietekmes novērtēšanas procesa posmi ir šādi: paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana, programmas izstrādāšana, (...)”*, bet saskaņā ar šā likuma 16. panta otro daļu *“Programma tiek izstrādāta, pamatojoties uz paredzētās darbības iesniegumu, tās sākotnējo izvērtējumu, ja tāds ir bijis, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, kā arī ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus un ieinteresēto valsts institūciju, pašvaldību un citas likumā noteiktās institūcijas sniegto informāciju. Minimālās prasības programmas saturam un tās izstrādāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.”*. No minētajām tiesību normām ir secināms, ka programmas izstrādē ņem vērā Sākotnējās apspriešanas rezultātus un priekšlikumus. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa nosaka, ka *“Pēc ierosinātāja rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu.”*.
15. Izvērtējis sūdzībā izteiktos iebildumus par paziņojuma saturu, Birojs konstatēja, ka sūdzībā norādītie iebildumi par Sākotnējās apspriešanas sanāksmes norisi un pilnīgas informācijas pieejamības trūkumu saistībā ar Paredzēto darbību aprakstu ir pamatoti. Ņemot vērā minēto, Birojs ar 2022. gada 11. augusta Lēmumu Nr. 5-02-3/3/2023 *“Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu SIA “Menergo mežš” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā”* (turpmāk – Lēmums) konstatēja, ka IVN procesā Paredzētās darbības Sākotnējās apspriešanas ietvaros nav nodrošinātas normatīvajos aktos noteiktās sabiedrības tiesības uz informāciju, kas ir par pamatu atzīt sabiedrības līdzdalības tiesību pārkāpumu un noteica, ka veicama atkārtota Sākotnējā apspriešana, nosakot darbības, kas veicamas šo pārkāpumu novēršanai. Ņemot vērā Lēmumā noteiktās darbības, Birojs secina, ka pēc sabiedrības līdzdalības tiesību pārkāpuma novēršanas Birojs var saņemt papildu informāciju un priekšlikumus, kas, ievērojot Novērtējuma likuma 14.¹ pantā un šā likuma 16. panta otrajā daļā noteikto, būtu jāņem vērā izsniedzot programmu. Vienlaikus Birojs atzīst, ka, ievērojot Lēmumā konstatēto un Ierosinātajai noteiktos pienākumus pārkāpumu novēršanai, nebūtu samērīgi pagarināt programmas izsniegšanas termiņu līdz pārkāpumu novēršanai, tādēļ tas atzīst, ka ir iespējams izstrādāt un nosūtīt Ierosinātajai programmu, neskatoties uz Lēmumā konstatētajiem sabiedrības līdzdalības tiesību pārkāpumiem. Programma ir viens no starplēmumiem, ko Birojs izdod IVN procesā. Administratīvā procesa likums tieši neregulē šāda starplēmuma atcelšanas vai pārskatīšanas iespējas, tomēr, vadoties no tiesību normu analogijas (Administratīvā procesa likuma 85. panta otrās daļas 1. punkts), Birojs nosaka, ka programma var tikt pārskatīta (tai skaitā nosakot jaunas prasības) pēc Lēmumā noteikto sabiedrības līdzdalības tiesību pārkāpuma novēršanas vai atcelta, ja Ierosinātāja nav izpildījusi Lēmumā noteikto.
16. Birojā saņemtie iesniegumi ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, kā arī nosūtīti Ierosinātajai, kurai tajā ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti

norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.

2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu tikai detalizē no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādu vispārējo informācijas detalizācijas pakāpi:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu, jo īpaši ņemot vērā dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas (un ēkas). Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Biroja Programmas I nodaļas 8. punktā uzskaitītās teritorijas, kur veikta, tiek veikta vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai aptver arī teritoriju līdz plānotajai atsūknētā ūdens ievades vietai dabīgās ūdenstecēs un plānotos transportēšanas maršrutus pa pievedceļiem līdz Autoceļam V247, kā arī reprezentatīvus Autoceļa V247 un Autoceļa A2 posmus, un/vai līdz Autoceļam V-249, kā arī reprezentatīvus Autoceļa V249 un Autoceļa V248 posmus, ievērtējot šo ceļu segumus un kvalitāti. Maršrutu alternatīvu vērtējumā (ja tiek vērtētas) jāņem vērā dzīvojamo apbūvju teritoriju izvietojums, nekustamo īpašumu piederība un citi faktori, kas var ietekmēt transportēšanas maršruta izvēli un izvietojumu.
 - 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošās derīgo izrakteņu teritorijas, tostarp Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, vēsturiskās ieguves teritorijas, plānoto derīgo izrakteņu ieguves teritoriju un teritorijas, kuras plānotas izmantot ar Paredzētās darbības nodrošināšanu saistītu darbību veikšanai (infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus), teritorijas, kurās netiks veikta derīgo izrakteņu ieguve dažādu aprobežojumu (piemēram, aizsargjoslu) dēļ, galvenos ūdens atsūknēšanas sistēmas elementus un materiāla mazgāšanā izmantojamā ūdens sistēmas elementus, tostarp būves ūdens nostādināšanai, nostādinātā ūdens promteku, izplūdes vietas saņemtajās ūdenstecēs, izvešanas ceļus, papildu nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
 - 3.3. Ja tiek IVN veikšanas gaitā tiek konstatētā ietekme uz *Natura 2000* teritoriju, ietekme uz *Natura 2000* teritoriju jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 "*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
 - 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
 - 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un

inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts. Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzēto darbību ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.

- 3.6. Visiem Ziņojumam pievienotajiem dokumentiem, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumiem un citiem dokumentiem, jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam jābūt noformētam atbilstoši likumam "*Elektronisko dokumentu likums*" un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātajai jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātnisko institūtu "*BIOR*", *AS "Latvijas valsts meži"*, *VAS "Latvijas Valsts ceļi"* Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldē, DAP un Smiltenes novada pašvaldībā.

IV. Prasības / detalizācijas pakāpe ietekmju novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī pamatinformāciju par Atradni, tostarp agrāk veikto ieguvi.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver alternatīvas, tostarp izsver arī derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes alternatīvas un iespējamās transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un to fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:
 - 1.4.1. Raksturo visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību (arī ūdens atsūkņēšana, nostādināšana, novadīšana) un esošo būvju, ja attiecināms, gan arī derīgā materiāla ieguvi un apstrādi, gan plānotos teritorijas sakopšanas pasākumus, gan teritorijas rekultivāciju. Minētajā aspektā atsevišķi

sniedz raksturojumu par Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.

- 1.4.2. Norāda maksimālās iespējamās ieguves platības, ņemot vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas), un attēlo vietas, kur derīgo izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski. Jānorāda arī Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve un ar to saistītie darbi uzsākta, neveicot nepieciešamo IVN.
- 1.4.3. Aprēķināt un norādīt kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (arī apauguma noņemšana, ja attiecināms). Sniegt informāciju par iespējamu celmu un augsnes virskārtas, nepieciešamības gadījumā, arī grunts/derīgo izrakteņu segkārtas, apjomu un izvietojumu vai izmantošanu. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta un veikta.
- 1.4.4. Raksturot ieguves procesus – darbu secību, dažādu ieguves ciklu ilgumu, plānotos derīgo izrakteņa ieguves veidus un apjomus, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku, ņemot vērā infrastruktūras objektu izvietojumu, kā arī iespējamo atšķirīgo darbu organizāciju šajās teritorijās vai to tuvumā. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par derīgo izrakteņa ieguves veidu un apjomus, izstrādes dziļumu u. tml. Minētajā aspektā atsevišķi sniedz informāciju par Paredzētās darbības teritoriju, kurā derīgo izrakteņu ieguve uzsākta un veikta.
- 1.4.5. Aprakstīt plānoto derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmieni), tostarp dolomīta irdināšanas metodes, apstrādi (drupināšanu, šķirošanu, skalošanu) un ūdens novadīšanu, kā arī salīdzināt to ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norādīt izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.
- 1.4.6. Aprakstīt un ar aprēķiniem pamatot karjera ūdens atsūkņēšanas, nostādināšanas un novadīšanas sistēmu, atsūkņētā ūdens daudzumu, sastāvu, nepieciešamo nostādināšanas dīķu platību, papildu nepieciešamās būves vai iekārtas novadāmā ūdens kvalitātes nodrošināšanai, iespējamo ūdens novadīšanas vietu.
- 1.4.7. Īpašu uzmanību pievērš arī iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei un papildu veicamajiem darbiem ūdensnotekās vai meliorācijas sistēmās kontekstā ar plānoto darbību un nosacījumiem tās veikšanai (arī ārpus Darbības vietas), ņemot vērā atsūkņējamā ūdens novadīšanas režīmu.
- 1.4.8. Novērtēt inženierkomunikāciju pieejamību, sniegt informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem.
- 1.4.9. Īpašu uzmanību nepieciešams pievērst piebraukšanas iespējam derīgo izrakteņu ieguves teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem būvniecības darbiem (piemēram, ceļa seguma atjaunošana vai maiņa, nestspējas stiprināšana) un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām blakus esošajām derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.10. Novērtēt piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniegt konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Papildus Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktā jau noteiktajam Birojs noteic, ka īpaša uzmanība pievēršama jautājumiem saistībā ar derīgo izrakteņu ieguvi un produkcijas ražošanu. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, skaidrojams arī, kā

tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), kā arī sniedzams nepieciešamo energoresursu raksturojums.

- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām, smakām un vibrācijai (saistībā ar plānotajiem dolomīta irdināšanas paņēmieniem). Skaidrojams, kādos procesos un kādas potenciālās iekārtas attiecīgos blakusproduktus un emisijas rada. Prognozējamo blakusproduktu un emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes iekārtu un procesu radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi⁷ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktorus). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem (ietver atsūknējamās un novadāmos ūdeņus) norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā nostādināšana/attīrīšana, novadīšana un kvalitātes kontrole.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.9. Sniedzot iepriekš šīs Programmas IV nodaļas 1. apakšnodaļā noteikto informāciju, atbilstīgi konkrētā punkta aptvertās jomas vai jautājuma griezumam sniedzams arī paredzēto tehnisko paņēmienu, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu raksturojums, tai skaitā pasākumi atbilstīgai darbības vietas / teritorijas (tostarp laukumu un to segumu) sagatavošanai un aprīkošanai, informācija par paņēmieniem / risinājumiem, kas kontrolē un nepieļauj augsnes, virszemes un pazemes ūdens piesārņošanu, nodrošina emisiju gaisā un ūdenī samazināšanu un kontroli, atkritumu atbilstošu apsaimniekošanu, trokšņa un smaku izplatību mazināšanu un kontroli (detalizācijas pakāpe šādu organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu vērtējumam ietverti šīs Biroja programmas IV nodaļas 6. apakšnodaļā).

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā jāietver apraksts, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Jāņem vērā, ka pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.
- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes,

⁷ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 “*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, derīgo izrakteņu ieguvu, Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.

2.3. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem, ņemot vērā arī jau esošo derīgo izrakteņu ieguvu vai citas akceptētās darbības Paredzētās darbības ietekmes zonā:

2.3.1. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi.

2.3.2. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.

2.3.3. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.

2.3.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.

2.3.5. Darbības vietas un transportēšanas maršruta tuvumā dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas, attālumi līdz tām.

2.3.6. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.

2.3.7. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums (arī mežiem), ietverot vērtējumu par nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (arī *Natura 2000* teritorijas), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Sugu un biotopu novērtējumu jāveic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificētam nozares (sugu un biotopu) ekspertam un Ziņojumam jāpievieno ekspertu atzinumi.

2.3.8. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, tūrisma un rekreācijas objektiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.

2.3.9. Informācija par citām tuvākajām derīgo izrakteņu ieguves vietām, rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.

2.4. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniegt arī šādas ziņas:

2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.

- 2.4.2. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
- 2.4.3. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, arī viensētu akas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.4.4. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums (ietverot derīgo izrakteņu ieguves platības sagatavošanai, derīgo izrakteņu ieguvei un apstrādei, produkcijas ražošanai un izstrādāto lauku rekultivācijai nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu).
- 2.4.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam Birojs ietekmju novērtējumam nosaka šādu detalizācijas pakāpi:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpašu uzmanību jāpievērš savstarpējām un summārām (kopējām) ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvi citās derīgo izrakteņu ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē, tostarp vietās kur derīgo izrakteņu ieguve šobrīd netiek veikta, bet ir akceptēta (ja attiecināms). Šādā novērtējumā ņemt vērā, ka vairākos aspektos (piemēram, ietekmes uz hidroloģiskajiem, hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, ainavu) ietekmes var summēties arī tad, ja ieguve konkrētajā vietā ir pārtraukta vai tiek veikta neregulāri. Novērtējams, kuros no ietekmju aspektiem ietekmes summēsies, un kuros nē, to atbilstīgi pamatojot, kā arī veikt summāro ietekmju novērtējumu. Īpaša uzmanība veltāma ūdens atsūkņēšanas un dolomīta slāņa irdināšanas darbu, kā arī derīgo izrakteņu transportēšanas, ja attiecināms, summārajām ietekmēm. Kur atbilstoši – izsverami risinājumi ietekmju mazināšanai vai darbības ierobežošanai, ja tādi nepieciešami.
 - 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas / atsūkņētā ūdens novadīšanas sistēmas un skalošanā izmantojamā ūdens sistēmas izveide un (ja nepieciešams) augsnes virskārtas un neizmantojamās grunts un derīgā materiāla segkārtas novietošana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, nosēddiķu u. tml.) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņemt vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
 - 3.2.3. Sagatavojot Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognozi, ņemt vērā iespējamās pazemes ūdens un / vai virsūdens (palu, lietus) ūdens atsūkņēšanas un novadīšanas darbus. Novērtējumā ņemt vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, derīgo izrakteņu ieguves ilgumu un plānoto intensitāti, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar jau esošo derīgo izrakteņu ieguvi citās ieguves teritorijās, ja attiecināms. Novērtēt arī hidroģeoloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņiem, pieņemtajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akām) un to kvalitāti. Veikt iespējamo ietekmes novērtējumu uz karjera

ūdeņus pieņemošo ūdensteci, ņemot vērā arī tās savienojumu ar dabiskām ūdenstecēm (ja attiecināms), un Darbības vietas un tai piegulošās teritorijās esošo meliorāciju sistēmu, nepieciešamā rīcība problēmsituāciju gadījumā, tajā skaitā:

- 3.2.3.1. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (depresijas piltuvi) atkarībā no ūdens līmeņa pazeminājuma karjerā, veicot aprēķinus un modelēšanu, un iezīmēt to situācijas plānā. Jānovērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (arī depresijas piltuves veidošanās ilgumu), ņemot vērā maksimālos izstrādes apjomus/ieguves intensitāti, tiem atbilstoši veicot aprēķinus un, ja atbilstoši, modelēšanu, pie nepieciešamības ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, arī aizsargājamo dabas vērtību saglabāšanas kontekstā.
- 3.2.3.2. Novērtēt hidroloģisko apstākļu izmaiņu iespējamo ietekmi uz pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (arī viensētu akas) un to kvalitāti karjera izstrādes gaitā un pēc tā rekultivācijas, ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos visos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, ņemot vērā arī citu derīgo izrakteņu ieguvu; informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 3.2.3.3. Novērtēt iespējamās karjera ūdeņus pieņemošās ūdensteces (Vecpalsas upe) hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; karjera ūdeņus pieņemošo ūdensteces vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu. Veikt ietekmes novērtējumu uz karjera ūdeņus pieņemošām ūdenstecēm, tai skaitā Vecpalsas upi, iespējamām izmaiņām ūdens kvalitātē, ihtiofaunā un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā, nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu.
- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti no iegūtā materiāla un saražotās produkcijas transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma, atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums (cik atbilstoši) izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējumam jāaptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes, produkcijas ražošanas, materiālu un produkcijas uzglabāšanas krautnēs, iegūto materiālu un saražotās produkcijas transportēšanas, gan informāciju par citām nozīmīgām esošām vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā (skatīt arī šīs programmas I nodaļas 8. un 10. punktu).
- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši no dolomīta ieguves (sevišķi kontekstā ar plānoto dolomīta irdināšanu), iegūtā materiāla apstrādes un transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, jāizmanto trokšņa izkliedes

aprēķina datorprogramma un novērtējumam jāaptver gan ietekmes no ieguves vietas sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes, gan produkcijas ražošanas, gan transportēšanas, gan informāciju par citām nozīmīgām esošām, vai akceptētām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā (skatīt arī šīs programmas I nodaļas 8. punktu).

- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes, jāņem vērā šajā programmā noteiktā prasība, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma vismaz pa Darbības vietas pievedceļiem līdz Autoceļam V247, kā arī reprezentatīvos Autoceļa V247 un Autoceļa A2 posmos, un/vai līdz Autoceļam V-249, kā arī reprezentatīvos Autoceļa V249 un Autoceļa V248 posmos, kur transportēšana paredzēta gar teritorijām ar dzīvojamo apbūvi, arī perspektīvo.
- 3.2.7. Plānoto dolomīta slāņa irdināšanas darbu, ja attiecināms, izraisītās vibrācijas iespējamās ietekmes novērtējums uz apkārtējām ēkām un infrastruktūras objektiem. Dolomīta slāņa irdināšanas un ieguves darbu ietekmju, tajā skaitā drošības, novērtējums un nozīmīgums, arī infrastruktūras objektu teritorijas sagatavošanas, izbūves un turpmākas izmantošanas kontekstā.
- 3.2.8. Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza. Atbilstoši Novērtējuma noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteiktajam novērtē Paredzētās darbības ietekmi uz klimatu un neaizsargātību pret klimata pārmaiņām arī kontekstā ar piegulošo teritoriju plānoto izmantošanu.
- 3.2.9. Veicams ietekmes uz dabas vērtību (arī mežiem, dižkokiem), bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, novērtējums. Novērtē, vai Paredzētā darbība var ietekmēt īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tostarp Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī mikroliegumus. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē. Novērtējumā, ņemot vērā DAP dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” pieejamo informāciju, ka Paredzētās darbības vietā ir konstatētas četras īpaši aizsargājamās putnu sugas – sila cīrulis *Lullula arborea*, lielā gaura *Mergus merganser*, dzērve *Grus grus* un mazais mušķērājs *Ficedula parva*, kā arī saskaņā ar “*Apodziņa Glaucidium passerinum, bikšainā apoga Aegolius funereus, meža pūces Strix aluco, urālpūces Strix uralensis, ausainās pūces Asio otus un ūpja Bubo bubo aizsardzības plānā*”⁸ esošo informāciju, plānotās darbības vietā meža teritorijas ir norādītas kā prioritārās teritorijas urālpūcei *Strix uralensis* un meža pūcei *Strix aluco*, vērtējama Paredzētās darbības ietekme uz ornitofaunu. Novērtējumu sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības. Atkāpe no šādas prasības iespējama, ja par to panākta vienošanās ar Dabas aizsardzības pārvaldi, ņemot vērā aktuālos dabas datus, to pieejamību un pietiekamību ietekmes novērtēšanai.
- 3.2.10. Ņemot vērā, ka Darbības vieta atrodas tiešā tuvumā Vecpalsas upei, kurā reģistrēts ES biotops 3260 - upju straujtecēs un dabiski upju posmi un netālu atrodas arī ES biotopi 7110* - aktīvi augstie purvi un 91D0* - purvaini meži, kas ir ar nemainīgu hidroloģisko režīmu saistīti biotopi, īpaša uzmanība pievēršama Paredzētās darbības, ko tā atsevišķi un summāri ar citām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā (ja attiecināms), ietekmes novērtējumam uz iespējamām teritorijas mitruma režīma, hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņām.

⁸ Apstiprināts ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2020.gada 11.februāra rīkojumu Nr.1-2/27.

- 3.3. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildu detalizācijas pakāpi šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Paredzētās darbības ietekme jānovērtē atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī Sākotnējās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi.
- 4.2. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes laikā, gan risinājumus produkcijas ražošanas procesā, gan risinājumus ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (rekultivācija). Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai,

samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība, sevišķi kontekstā ar plānoto derīgo izrakteņu ieguvu dolomīta ieguvu zem gruntsūdens līmeņa un atsūknēto ūdeņu novadišanu Vecpalsas upē, un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām (attēlojams kartogrāfiskajā materiālā), parametriem, ilgumam un regularitātei. IVN gaitā, konstatējot Paredzētās darbības iespējamu negatīvi ietekmi uz Darbības vietas apkārtnē esošām dabas vērtībām, par nepieciešamajiem monitoringa pasākumiem un nosacījumiem jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētās darbības, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā.
5. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju, un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas - veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Māris Ikaunieks, 67770806
maris.ikaunieks@vpvb.gov.lv

Vineta Maskava, 67770807
vineta.maskava@vpvb.gov.lv